

Onderwijs

Het NKI-AVL positioneert zich als hét kenniscentrum op het gebied van onderzoek, diagnostiek, behandeling en zorg in de oncologie. Het opleidings- en ontwikkelingsbeleid stuurt aan op het behouden en versterken van deze positie. Goed opgeleide, gemotiveerde en professionele medewerkers die zich met passie en kunde inzetten, zijn de kritische succesfactor voor het bereiken van de organisatiedoelstellingen. Kunde betekent professionele deskundigheid en persoonlijke ontwikkeling. Het opleidings- en ontwikkelingsbeleid heeft dus tevens tot doel medewerkers te inspireren en te motiveren, hen te stimuleren buiten de kaders te denken en initiatieven te nemen. De uitdaging voor de komende jaren blijft het leren en ontwikkelen van medewerkers te verbinden aan bekwaamheid en goed presteren in de dagelijkse praktijk.

Doelstellingen

De doelstelling is, net als in andere jaren, het handhaven en vergroten van deskundigheid van de medewerkers, zodat zij gekwalificeerd en bekwaam blijven of worden en bijdragen aan de organisatiedoelstellingen. Daarbij wordt de werkplek meer en meer een leerplaats, vanuit de overtuiging dat werken en leren met elkaar verbonden moeten zijn om het beste resultaat te bereiken. De vraag hierbij is steeds: hoe kunnen we leersituaties in de praktijk optimaal benutten? Goede sociale contacten, steun en feedback van collega's en leidinggevenden en coaching op de werkplek zijn onmisbaar.

De dagelijkse drukte maakt het wel eens lastig om tijd vrij te maken voor het overdenken en bespreken van situaties om hiervan te leren. Toch besteedt het NKI-AVL hier op verschillende manieren aandacht aan. Voorbeelden zijn dagevaluaties, medische en psychosociale besprekingen, intercollegiale toetsing, trainingen voor teamontwikkeling, interviews en coaching. Elke afdeling legt hierbij eigen accenten, bijvoorbeeld door het verbeteren van bestaande structuren of het inzetten van nieuwe elementen.

Organisatieontwikkeling

De opgave voor het management en de dienst Personeel & Organisatie is het organiseren van een clusteroverstijgend opleidings- en ontwikkelingsbeleid dat past bij de vraagstukken en ambities van de hele organisatie. Dit betekent een combinatie van leren en organisatieontwikkeling, zoals bijvoorbeeld

bij de leergang Leidinggeven die in 2004 geheel is herzien. Na de nieuwe start van de leergang spreken we nu van een management development traject dat visie, kernwaarden en doelstellingen van de organisatie vertaalt in strategieën, beleid en concreet gedrag. Casuïstiek en vragen uit de dagelijkse praktijk van leidinggevendens staan hierbij centraal. Deelnemers van het traject zijn managers, afdelingshoofden en projectleiders, teamleiders, coördinatoren en laboratoriumbeheerders. De groepen zijn per niveau organisatiebreed samengesteld. Dit stimuleert leren van elkaar, en uitwisseling van kennis en ervaring, en biedt een duidelijke meerwaarde: het optimaliseren van samenhang en samenwerking tussen de clusters.

Professionele ontwikkeling

Stages binnen het NKI-AVL

Het NKI-AVL stelt vele opleidingsplaatsen beschikbaar, waaronder medische opleidingsplaatsen binnen de algemene chirurgie, KNO, urologie, medische oncologie, radiotherapie en plastische en reconstructieve chirurgie. Ook zijn er op de afdeling Radiotherapie 15 cursisten in opleiding tot radiotherapeutisch laborant. De Research organiseert een groot aantal stageplaatsen voor onderzoekers in opleiding, zowel nationaal als internationaal. Maar ook bij het Facilitair Bedrijf en afdelingen als Diëtetiek en de dienst Begeleiding en Ondersteuning leren stagiaires het vak.

In 2004 hebben 8 HBO-verpleegkundigen stage gelopen op de verpleegetages. Voor 4 van hen mondde de als leerzaam en prettig ervaren stage uit in een sollicitatie. Deze nog jonge medewerkers werken, na een periode van zorgvuldig inwerken, nu toe naar de vervolgopleiding Oncologieverpleegkunde.

Het NKI-AVL ontwikkelt en voert deze opleiding uit. Er nemen nog 15 andere ziekenhuizen aan onze opleiding deel. In 2004 waren er 52 in- en externe cursisten. De externe cursisten volgen in het NKI-AVL de opleiding en leren in de praktijk van hun eigen ziekenhuis. Het afgelopen jaar hebben de opleidingsadviseurs van het NKI-AVL de deelnemende ziekenhuizen – ondermeer AMC, OLVG, Sint Lucas Andreas, Rijnstate en MCA - begeleid bij het behalen van een landelijke erkenning voor hun leerplaatsen zodat ook zij nu officieel erkende oncologieverpleegkundigen kunnen opleiden. Kortom: stimulerende PR voor het vak, deze grootste vervolgopleiding Oncologieverpleegkunde die gemotiveerde en goede verpleegkundigen aantrekt.

Nurse practitioners

In 2004 heeft het NKI-AVL ook een mastererkenning verworven voor de nurse practitioners in Advanced Nursing Practice. In de bedrijfsopleiding Nurse Practitioners, georganiseerd in samenwerking met Hogeschool INHOLLAND, reikt het NKI-AVL medische kennis aan over diagnostiek, oncologische aandoeningen en behandeling, bestrijding van symptomen en farmacologie. Ook leren cursisten de klinische vaardigheden voor oncologische patiëntenzorg: het afnemen van een medische anamnese, het verrichten van lichamelijk onderzoek, het vaststellen van problemen en het behandelen hiervan aan de hand van medische protocollen. Daarnaast werken de nurse practitioners in opleiding in het NKI-AVL aan praktijkopdrachten, begeleid door een mentor, een medisch specialist. Hogeschool INHOLLAND neemt bijvoorbeeld modules als Rolontwikkeling en Verpleegkundig onderzoek voor zijn rekening. Wie de opleiding met succes afrondt, ontvangt een internationaal erkend diploma. Tot nu toe hebben 7 nurse practitioners het diploma behaald (4 in 2004 en 3 in 2005).

Voor de nurse practitioners die in het verleden de opleiding afgerond hebben, onderzoeken we of ze alsnog de mastererkenning kunnen verwerven aan de Hogeschool.

De patiënt als klant

Communicatie en samenwerking waren ook belangrijke thema's voor training en opleiding. Patiënten worden klanten: kritische en mondige zorgvragers

die eisen stellen aan behandeling en zorg. De vraag: hoe bedienen we de patiënt optimaal en bewaken we tegelijkertijd de grenzen van de mogelijkheden, komt dan ook steeds vaker bovendrijven. Bureau Opleidingen verzorgde in 2004 een training voor radiotherapeutisch laboranten, receptiemedewerkers van de Polikliniek en medewerkers van het Voorlichtingscentrum. In 2005 start een training voor verpleegkundigen.

Facilitair Bedrijf

Het Facilitair Bedrijf heeft in 2004 een opleidingsplan ontwikkeld. Speerpunten zijn onder meer klantgericht werken, voldoen aan wettelijke normen zoals het hanteren van de noodstroomvoorziening, en de inhoudelijke verdieping in de verschillende vakgebieden. Deze speerpunten zijn concreet uitgewerkt aan de hand van het INK-kwaliteitsmodel. Voor 2005 staat het clusterbrede leertraject Klantgericht werken op de agenda en voor medewerkers van de Technische Dienst het leertraject Schakelbevoegd zijn.

Oncologie voor doktersassistenten

In 2004 startte ook het leertraject Oncologie voor de doktersassistenten op de polikliniek. Zij doen in dit eenjarige traject specifieke kennis en vaardigheden op voor oncologie. De nadruk ligt op kennis van de ziekte, behandeling, communicatie en verwerking. Docenten zijn oncologieverpleegkundigen, medici en een communicatietrainer. De twaalf cursisten oefenen ook met praktijkopdrachten, onder begeleiding van teamleiders.

Intensieve zorg

Het leertraject Intensieve zorg ging eveneens van start in 2004. Een kopopleiding van drie maanden na de vervolgopleiding Oncologieverpleegkunde, bestemd voor medewerkers van de vijfde en zesde verpleegetage en de weekend-, avond- en nachthoofden.

De afdeling Intensive Care zette samen met Bureau Opleidingen een uitgebreide bijscholing van drie dagen op, met als doel het actualiseren van kennis en het oefenen in het hanteren van ethische dilemma's.

E-learning

In 2004 is een nieuwe vorm van leren geïntroduceerd: e-learning. Leren met behulp van de computer, als aanvulling op andere leervormen. Bij de afdeling Radiotherapie vraagt het inwerken van radiotherapeutisch laboranten in opleiding en van nieuwe medewerkers veel inspanning door de complexe materie. Oefenen met apparatuur zoals de

Onderwijs

Simulator staat ook op het programma, maar deze is meestal in gebruik voor patiëntenzorg, zodat de oefenmogelijkheden beperkt zijn. Met het nieuwe e-learning-programma kan de student of medewerker nu eerst kennis vergaren en oefenen op de computer. Door deze goede voorbereiding vraagt het oefenen in de praktijk veel minder tijd. Een ander groot voordeel is dat het programma ook thuis gebruikt kan worden. Dit stimuleert zelfstandig en flexibel leren. Ook voor 2005 en 2006 staan er diverse e-learning-projecten op het programma.

Extern kennis overdragen

Het NKI-AVL heeft zijn naam als hét kenniscentrum op het gebied van oncologie hoog te houden. Hierin ligt een belangrijke taak voor de vele professionals van het NKI-AVL: het uitdragen van hun kennis en kunde aan externe collega's, ervaren of beginnende beroepsbeoefenaren.

Alle clusters leveren bijdragen in cursussen, op symposia en in opleidingen op universitair, HBO- en MBO-niveau. Ook nemen NKI-AVL medewerkers deel aan externe projectgroepen en vervullen ze bestuursfuncties om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de oncologische zorg.

Op 10 juni 2004 organiseerde het NKI-AVL het tiende verpleegkundig en paramedisch symposium Zorg op Koers, van diagnostiek tot nazorg. Het symposium was een groot succes en werd door de deelnemers gewaardeerd met een 7.9. Het aantal deelnemers groeide van 200 in 2001 naar 300 in 2003 tot 400 deelnemers in 2004.

In 2004 is de nascholing voor huisartsen weer opgepakt. Huisartsen uit de regio kregen in juni een nascholing aangeboden over het mammacarcinoom en in november over het longcarcinoom. Op beide bijeenkomsten waren ongeveer 55 huisartsen aanwezig. Zij waardeerden de nascholing als goed en nuttig. Ook in 2005 zijn er twee nascholingen voor huisartsen.

In oktober 2004 organiseerden post-docs uit verschillende research-instituten de postdocretraite. Drie dagen lang wisselden ongeveer 120 postdocs uit verschillende onderzoeksinstituten kennis en ervaring uit, geïnspireerd door interessante gast-sprekers. De retraite staat ook voor 2005 op het programma.

Speerpunten voor 2005

Omdat de praktijk een steeds belangrijkere plaats inneemt voor effectief opleiden moet het NKI-AVL aan de hand van criteria inzichtelijk maken een goed leerbedrijf te zijn. Criteria hiervoor zijn opgesteld door landelijke organen voor beroepsonderwijs zoals de OVDB en de ECABO.

Ook hogescholen en universiteiten zoeken meer samenwerking. Om dit vorm te geven, is een goed stagebeleid nodig. In april 2005 gaat een projectgroep aan de slag om het stagebeleid te ontwikkelen en te implementeren in de clusters.

In de leertrajecten krijgt de verbinding tussen werken en leren concreet gestalte. Leersituaties in de praktijk staan centraal. De binding ontstaat door goede sociale contacten, steun en feedback van directe collega's en leidinggevendenden in de praktijk. Dit stelt eisen aan de samenwerking en de stijl van leiderschap. De nieuwe leergang Leidinggeven heeft dit als uitgangspunt, maar ook in de opzet van nieuwe leertrajecten komt het steeds meer tot uiting. In 2005 komt er een nieuw leerplan voor de dienst Informatievoorziening en Financiën. Na de reorganisatie van 2004 en begin 2005 gaat hier het leertraject 'Dienstbaarheid, deskundigheid en doortastendheid' van start.

In de leergang Leidinggeven is in 2004 het Persoonlijk Ontwikkel Plan voor leidinggevendenden in de organisatie geïntroduceerd. In 2005 wordt het POP verder ontwikkeld en geïmplementeerd. Het POP wordt onder meer ingebed in het functioneringsgesprek.

In 2005-2006 komt er een kwaliteitsbeleid dat het effect van scholing en training op het functioneren van medewerkers en de organisatie evalueert.

In 2005 vraagt het NKI-AVL subsidies voor leeractiviteiten aan bij de Europese Sociale Fondsen (ESF). Deze subsidies worden voor activiteiten tot 2007 verstrekt. Bureau Opleidingen en de dienst Informatievoorziening en Financiën proberen de subsidies te verwerven.

Overzicht van opleidingen, scholingen en trainingen van het NKI-AVL 2004*

2004

Standaard aanbod	Doelgroep	Deelnemers
Computertrainingen	Organisatiebreed	111
Reanimatie	Organisatiebreed	341
Leergang leidinggeven	Organisatiebreed	69
Veilig werken in laboratoria	Organisatiebreed	41
Stralingshygiëne niveau 5B	Researchmedewerkers	40
Omgaan met fysieke belasting	Organisatiebreed	27
Basisopleiding Bedrijfshulpverlening (BHV)	Organisatiebreed	12
Herhalingscursus BHV	Organisatiebreed	44
EHBO basis	Organisatiebreed	8
EHBO herhaling	Organisatiebreed	62
Presentatievaardigheden	Organisatiebreed	16
Werkbegeleiding	Oncologieverpleegkundigen	30
Brede kennismaking met kanker	Organisatiebreed	14
Scholing voor arts-assistenten	arts-assistenten	13
Brown Bag Lunch	Oncologieverpleegkundigen	700
Informatieprogramma voor verpleegkundigen	MBO-V en HBO-V studenten	300
Aanbod op maat		
Teambuilding trajecten (RT, MBTI 6e)	Organisatiebreed	104
Leergang Oncologische zorg	Spreekuurassistenten	12
Leertraject Intensieve zorg	Oncologieverpleegkundigen/WAN-hoofden	11
Bijscholing ICU	ICU-verpleegkundigen	21
Omgaan met eisend patiëntengedrag	RT en DBO	89
Begeleide intervisie	Oncologieverpleegkundigen	162
Writing and presenting English	OIO-ers	10
Professionaliseringstraject Opleidingskunde	Opleidingsadviseurs Bureau Opleidingen	7
Communiceren met kankerpatiënten	Radiologisch laboranten	24
Basisprincipes röntgenonderzoek	Nurse Practitioners	4
Farmacologie	Nurse Practitioners	6
Maag- en darmcarcinoom	Nurse Practitioners	3
Voorbehouden handelingen	Verpleegkundigen en laboranten	14
Good Clinical Practice	Oncologieverpleegkundigen	24
Instructeurcursus BLS	ICU-verpleegkundigen	3
Communicatietraining	WAB	4
Klantgericht werken	DIF	13
Goede voeding voor kankerpatiënten en dieetleer	Voedingsassistenten	29
Arborichtlijn ingrijpende gebeurtenissen	RT	19
Het maken van een ECG	Verpleegkundigen MOD	18
Veilig werken met gevaarlijke stoffen	Medewerkers FB	12
Veilig werken met cytostatica	Afdelingsassistenten en verpleegkundigen	10
Effectief schrijven	Verpleegkundigen	6
Zakelijk Engels	Secretaresses	9
Stralingsbescherming RT niveau 3M	RT-arts-assistenten	2
LIFO training	Stafverpleegkundigen	6
Coaching en beoordeling	Paramedici RT	6
Coachingstrajecten	Leidinggevend	4
Notuleren	Secretaresses	5
Nascholing huisartsen (mamma- en longcarcinoom)	Huisartsen	110
Doorlopende nascholing medische oncologie	Internisten en internisten i.o.	60

Onderwijs

Vervolg 2004

Bijscholing/training	Doelgroep	Aantal
Vervolgopleiding Oncologieverpleegkunde	Verpleegkundigen	52
Bedrijfsopleiding Oncologieverpleegkunde	Verpleegkundigen	12
Opleiding Nurse Practitioner	Oncologieverpleegkundigen	4
Opleiding Helpende niveau 2	Zorgassistenten	4
Opleiding Advanced Nursing Practice	Oncologieverpleegkundigen	2
Opleiding Radiotherapeutisch laborant/MBRT	Radiotherapeutisch laboranten	15
Vervolgopleiding	RT-laboranten	3
Researchopleiding radiotherapie	Radiotherapeutisch laboranten	3
Master of science radiation oncology in Europe	Radiotherapeutisch laboranten	3
Opleiding tot radiotherapeut	Artsen	9
Klinisch fysisch radiotherapie	Fysici	5
Deelname opleiding tot chirurg	Artsen (i/o)	2
Vervolgopleiding Chirurgische oncologie (CHIVO)	Chirurgen	1
Deelname opleiding tot KNO-arts (AMC)	KNO-artsen (i/o)	1
Vervolgopleiding Hoofd-halsoncologie en -chirurgie	KNO-artsen	1
Deelname opleiding tot plastisch chirurg	Artsen (i/o)	1
Deelname opleiding tot uroloog	Urologen (i/o)	2
Deelname opleiding Interne geneeskunde	Artsen	2
Opleiding Aantekening Medische oncologie	Internisten	2

Stages research/medici	Doelgroep	Aantal
Stage junior-coassistenten UVA	Medisch studenten	30
Oudste co-schap UVA	Medisch studenten	8
Experimentele Oncologie	(Medische) biologie studenten	34
OOA / PhD-degree	Afgestudeerde studenten	120
OOA / terugkomdag	Afgestudeerde studenten	110

"Het overzicht pretendeert niet volledig te zijn maar geeft wel een indruk van de opleidingsactiviteiten van het NKI-AVL."

